

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU			
SYLABUS DO ZAJĘĆ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA I STOPNIA			
Nazwa zajęć	Metodyka pracy opiekuńczej z dorosłymi i seniorami		
Moduł zajęć	Moduł specjalnościowy: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z gerontologią społeczną		
Rok studiów	III rok studiów		
Semestr studiów	5 semestr studiów		
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia		
Punkty ECTS	6 ECTS		
Reżim	Zajęcia obowiązkowe		
Cel przedmiotu	Do najważniejszych celów przedmiotu metodyka pracy opiekuńczej z dorosłymi i seniorami, należy przekazanie studentom wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu m.in.: - metodyki pracy z dorosłymi i seniorami w instytucjach oświatowych i pozaświatowych; - definiowania i klasyfikowania kompetencji poszczególnych jednostek umiejętności; - organizacji i zadań jednostek funkcjonujących w obszarze opieki i aktywizacji osób dorosłych i starszych, nabycie przez studenta umiejętności kierowania osoby dorosłej lub senioralnej do jednostki w zależności od jej potrzeb, samodzielności oraz ciągłego udoskonalania warsztatu pracy.		
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu pedagogiki zdobytej na dotychczasowym etapie studiów.		
Kod efektu	Treść efektów uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć
Wiedza			
K_W02	Ma ogólną wiedzę o miejscu metodyki pracy opiekuńczej i animacyjnej z dorosłymi oraz seniorami w naukach pedagogicznych, humanistycznych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i gerontologii.	Egzamin, Zaliczenie	wykład, ćwiczenia
K_W06	Zna w stopniu zaawansowanym przebieg procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego pomiędzy osobami dorosłymi w różnym wieku, od pełnoletniości do późnej starości, oraz czynniki zakłócające ten proces w kontekście pracy opiekuńczej, wychowawczej i wspierającej.	Egzamin Zaliczenie	wykład, ćwiczenia
K_W08	Ma zaawansowaną wiedzę z zakresu metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej i animacyjnej z dorosłymi oraz seniorami, a także wiedzę z zakresu podstaw pracy dydaktycznej z osobami w każdym wieku.	Egzamin Zaliczenie	wykład, ćwiczenia
Umiejętności			
K_U03	Potrafi diagnozować i prognozować sytuacje opiekuńcze, wychowawcze i pomocowe oraz dobierać odpowiednie strategie działań praktycznych, w tym dydaktycznych, w pracy z dorosłymi i seniorami.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
K_U09	Potrafi formułować i analizować problemy badawcze związane z pracą opiekuńczą i	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia

	edukacyjną, dobierając metody i narzędzia do ich rozwiązania w kontekście osób dorosłych i seniorów.		
K_U12	Potrafi stosować różnorodne metody i procedury realizacji zadań w pracy opiekuńczej, edukacyjnej, socjalizacyjnej, komunikacyjnej, terapeutycznej oraz pomocowej z dorosłymi i seniorami, wykorzystując innowacyjne metody oraz odpowiednio dobierając narzędzia.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
Kompetencje społeczne			
K_K02	Potrafi posługiwać się zdobytą wiedzą w praktyce pedagogicznej, rozumiejąc społeczne znaczenie profesjonalnej wiedzy z zakresu nauk społecznych w pracy opiekuńczej z dorosłymi i seniorami.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_K05	Jest zdolny do współpracy i współdziałania z innymi specjalistami z zakresu pedagogiki, andragogiki, psychologii, animacji kulturalnej, zarówno w pracy indywidualnej, jak i zespołowej, przy realizacji działań opiekuńczo-wychowawczych z dorosłymi i seniorami.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Treści programowe			
Forma zajęć: wykład			
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu wykładów na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. 2. Metodyka pracy opiekuńczej z dorosłymi i seniorami – Omówienie najważniejszych pojęć związanych z opieką, animacją i wsparciem osób dorosłych i starszych. Przegląd obszarów zainteresowań tej dziedziny w kontekście pedagogiki, gerontologii i pracy z seniorami. 3. Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dorosłymi i seniorami – Przedstawienie metod aktywizacji kulturalnej, oświatowej i fizycznej w procesie adaptacji do starości, w tym działania wspierające integrację międzypokoleniową, działalność klubów dla seniorów. 4. Etapy życia człowieka dorosłego – Przegląd etapu dorosłości i późnej starości, szanse oraz zagrożenia związane z tymi okresami życia, oraz możliwości wsparcia, które mogą zapewnić instytucje opiekuńcze. 5. Centra aktywności dorosłych i seniorów – Rola centrów aktywności i transmisji międzypokoleniowej w pracy opiekuńczej z dorosłymi i seniorami. 6. Społeczne problemy starzenia się – Omówienie wyzwań związanych z procesem starzenia się, zarówno w Polsce, jak i na świecie. Prezentacja rozwiązań, które są wdrażane w różnych krajach w kontekście wsparcia osób starszych.			
Forma zajęć: ćwiczenia			
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. Ćwiczenia koncentrują się na aktywności studentów, stosowaniu efektywnych metod opiekuńczych i tworzeniu autorskich projektów wspierających dorosłych i seniorów. Studenci przygotowują i przeprowadzają zajęcia opiekuńcze w wybranych obszarach tematycznych. W ramach ćwiczeń realizowane będą następujące zagadnienia: 2. Budowanie motywacji do podejmowania zadań – Stworzenie i realizacja zadań autogennych, które mają na celu zwiększenie motywacji dorosłych i seniorów, odróżniających się od wymagań zewnętrznych.			

3. Poszukiwanie i realizowanie własnych scenariuszy życia – Praca nad indywidualnymi drogami życiowymi uczestników zajęć, wspieranie ich w poszukiwaniach nowych ścieżek w życiu.
4. Zmiana zawodu, miejsca zamieszkania lub inna ważna zmiana – Jak wykorzystać zmianę życiową jako szansę na poprawę jakości życia w dorosłości i starości.
5. Znaczenie związków interpersonalnych – Analiza roli więzi międzyludzkich w poczuciu sensu życia dorosłych i seniorów, projektowanie działań wspierających relacje interpersonalne.
6. Wsparcie w radzeniu sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami – Działania wspierające dorosłych i seniorów w radzeniu sobie ze stresem, rozwiązywanie problemów emocjonalnych.
7. Coaching i mentoring w pracy z dorosłymi i seniorami – Zastosowanie metod coachingu i mentoringu w pracy opiekuńczej i edukacyjnej z dorosłymi i seniorami.
8. Role grupowe i wykorzystanie ich potencjału – Analiza roli grupowych i ich zastosowanie w pracy opiekuńczej z dorosłymi i seniorami.
9. Dynamika rozwoju grupy – Praca nad rozwojem grupy, identyfikowanie zadań prowadzącego w kontekście rozwoju grupowego w opiece.
10. Trudne sytuacje w pracy grupowej – Jak rozwiązywać problemy i trudności występujące podczas pracy z grupą dorosłych i seniorów.
11. Na nic nigdy nie jest za późno – Przekonanie o tym, że nigdy nie jest za późno na zmiany w życiu, projektowanie działań oparte na tej idei.
12. Modlitwa i medytacja – Zastosowanie technik modlitwy i medytacji jako wsparcie dla dorosłych i seniorów.
13. Samotność i osamotnienie – Omówienie różnych przyczyn samotności oraz możliwości wspierania osób starszych w przezwyciężaniu osamotnienia.
14. Postawy wobec choroby, cierpienia i śmierci – Zajęcia na temat pracy z dorosłymi i seniorami w kontekście cierpienia i śmierci.
15. Specyficzne cechy dorosłych osób niepełnosprawnych – Analiza ograniczeń i szczególnych możliwości osób dorosłych i seniorów z niepełnosprawnością.
16. Niepełnosprawność jako szansa – Jak traktować niepełnosprawność jako szansę na życie pełne satysfakcji.
17. Rozwijanie kreatywności, zainteresowań i pasji – Stymulowanie twórczości dorosłych i seniorów, pomoc w rozwoju ich pasji.
18. Pielęgnowanie uczuć wyższych – Praca nad pielęgnowaniem miłości, przyjaźni i wspólnoty, jako źródła energii życiowej.
19. Człowiek dorosły w XXI wieku – Refleksja nad normami społecznymi, stereotypami i uprzedzeniami wobec dorosłych i seniorów w dzisiejszym świecie.
20. Męskość i kobiecość w dorosłości i starości – Jak pokonywać różnice płciowe i dążyć do konstruktywnego przetrwania w starości.
21. Normy i prawa – Rola norm społecznych w ochronie praw seniorów, oraz ich szanse na zmiany.
22. Rzetelna informacja a manipulacja – Jak media wpływają na dorosłych i seniorów, w tym w kontekście dezinformacji.
23. Dbłość o pamięć i koncentrację – Techniki wspierające rozwój pamięci i koncentracji u dorosłych i seniorów.
24. Propozycje studentów – Propozycje nowych zagadnień wynikających z aktualnych wyzwań, takich jak pandemia.

Praca własna

1. Zapoznanie się z literaturą przedmiotu.
2. Przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia

Metody dydaktyczne	Wykład: wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: problemowe dyskusje, meta plan, praktycznego działania, projektowanie zadań, metoda przypadków, burza mózgów, projekty grupowe i prezentacje multimedialne
Narzędzia	Wykład: prezentacja multimedialna

dydaktyczne		Ćwiczenia: prezentacja multimedialna	
Skala ocen	Na ocenę 2	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 51%-60% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 61%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 71%-80% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 81%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
Kryteria oceny	Wykład: Podejście do egzaminu uwarunkowane jest otrzymaniem pozytywnej oceny z ćwiczeń.		
	Egzamin w formie ustnej poprzez wylosowanie 3 pytań. Każde pytanie egzaminacyjne oceniane jest oddzielnie. Końcowa ocena z egzaminu to średnia z ocen z wszystkich pytań. Aby uzyskać wynik pozytywny z każdego z pytań trzeba uzyskać minimum ocenę 3.		
	Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.		
	Student, który nie zaliczył egzaminu ma prawo podejść do egzaminu w drugim terminie zorganizowanego w sesji poprawkowej.		
	Ćwiczenia: 100% obecności na zajęciach, uzyskanie ≥60% wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa. Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu.		
	Test jednokrotnego wyboru składający się z 25 pytań. Test ma na celu sprawdzenie stopnia opanowania treści objętych programem zajęć. Każde pytanie ma formę zamkniętą z czterema wariantami odpowiedzi, z których tylko jeden jest prawidłowy. Za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna lub zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi skutkuje przyznaniem 0 punktów za dane pytanie.		
		Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.	
Formy aktywności		Godziny	ECTS

Wykład	10	0,4
Ćwiczenia	25	1
Lektorat	-	-
Seminarium	-	-
Praktyki zawodowe	-	-
Praca własna	115	4,6
Łącznie:	150	6
Literatura podstawowa		
1. Górnicka B., Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej – wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki 2016. 2. Brzezińska M., Graczkowska M., Aktywizator seniorów. Scenariusze zajęć, Difin 2023. 3. Kilian M., Funkcjonowanie osób starszych wieku, Difin 2020.		
Literatura uzupełniająca		
1. Gajewska G., Współczesne tendencje i wyzwania w opiece i wychowaniu. Teorie, metodyka i praktyka w opinii studentów, Impuls 2020. 2. Bednarz-Grzybek R., Hajkowska M., Problemy opiekuńczo-wychowawcze w polskim czasopiśmiennictwie, UMCS 2015.		
Inne		
-		